

M-60/2009 Álit 28. september 2009

Álit kæruneftndar lausafjár- og þjónustukaupa

Hinn 28. september 2009 gaf kæruneftnd lausafjár- og þjónustukaupa svohljóðandi álit í málinu nr. M-60/2009:

I

Álitaefni og kröfugerð

Hinn 13. ágúst sl. bað X, hér eftir einnig nefndur álitsbeiðandi, um álit kæruneftndar lausafjár- og þjónustukaupa vegna kaupa hans á bifreiðinni A af Y. Álitsbeiðandi segir bifreiðina vera gallaða og krefst riftunar á kaupunum. Til vara gerir álitsbeiðandi þá kröfu að seljandi útvegi og setji nýja vél í bifreiðina.

II

Málsmeðferð kæruneftndarinnar

Með bréfi, dags. 18. ágúst, gaf kæruneftndin seljanda kost á andsvörum og frest til að skila þeim til 31. ágúst. Andsvörin bárust 1. september. Með bréfi, dags. 3. september, var álitsbeiðanda gefinn kostur á því að gera athugasemdir við andsvörin og frestur til þess til 11. september. Engar athugasemdir bárust. Með bréfi, dags. 14. september sl., var aðilum tilkynnt að kæruneftndin hefði tekið málið til afgreiðslu.

III

Málavextir og rökstuðningur álitsbeiðanda

Samkvæmt kaupsamningi og afsali keypti álitsbeiðandi bifreiðina A 9. júní 2009 af Y, en bifreiðin var til sölu á bílasölu Z. Módel- og framleiðsluár er sagt vera 1998. Akstursnotkun samkvæmt mæli og upplýsingum seljanda var 135.000 km. Kaupverðið var kr. 160.000.

Álitsbeiðandi segir að við kaupin hafi sér verið sagt af starfsmanni, B, að í bifreiðinni væri lítill olífuleki eða smit sem rekja mætti til lélegrar viðgerðar á pönnu. Þar sem hann hafi treyst orðum starfsmannsins hafi hann ekki talið sig þurfa að fara með bifreiðina í ástandsskoðun af þessum ástæðum. Eftir tvær vikur hafi sér fundist lekinn vera orðinn meiri en þetta smásmit og hafi fengið tíma á verkstæði C í byrjun júlí. Um þá skoðun vísar álitsbeiðandi til vottorðs frá því verkstæði sem er svohljóðandi:

„Ég fékk herna bíl í viðgerð númer A og átti að laga olífuleka á pönnu. Síðan kemur í ljós eftir að málið er skoðað að ekki var olífuleki þar heldur búið að kítta og steypa upp í blokkina rétt fyrir neðan vatnsgang að aftanverðu. Þegar ég svo tók kíttri frá var blikkplata þar undir og stórt gat um það bil ca 3x3 cm. [...]“

Samkvæmt þessu vottorði segir álitsbeiðandi augljóst að um leyndan galla á bifreiðinni sé að ræða sem eigandinn hafi vitað af og skipta þurfi um vél í bifreiðinni þar sem ekki sé hægt að laga gatið á vélarblokkinni. Eftir að málið hafi komið upp hafi hann komist að raun um að sölumaðurinn sem selt hafi sér bifreiðina sé tengdadóttir seljanda. Álitsbeiðandi segist hafa talað við son seljanda og hann hafi sagst vita að gat hafi verið á vélinni sem gert hafi verið við fyrir þremur árum. Frá því hafi sér ekki verið sagt við kaupin heldur einungis að um lítinn olífuleka væri að ræða.

IV Andsvör seljanda

Í andsvörunum kemur fram að álitsbeiðanda hafi verið sagt frá því að bíllinn læki olíu og það tekið fram í kaupsamningnum. Í samningnum segir eftirfarandi: „Lítill olíuleki/olíusmit, ca 1 líter á 4. mánaða fresti.“ Það hafi verið hægur vandi fyrir álitsbeiðanda að hafa samband við eigandann og afla sér ítarlegri upplýsinga um ástand bifreiðarinnar og ástæðu olíulekans en aldrei hafi verið ætlunin að leyna kaupanda neinu. Í kaupsamningi komi fram að álitsbeiðandi hafi kynnt sér ástand ökutækisins og afsalað sér réttinum til að fara með það í ástandsskoðun áður en kaupin voru gerð. Þá segi að bifreiðin seljist í núverandi ástandi sem kaupandi sætti sig við.

Seljandi segist hafna því algerlega að verða við kröfum álitsbeiðanda með eftirfarandi rökstuðningi:

1. Kaupanda var ljóst frá upphafi að um olíuleka var að ræða.
2. Kaupandi hafði ekki samband við eiganda um ástæður lekans.
3. Kaupandi afsalaði sér rétti til ástandsskoðunar áður en kaupin áttu sér stað.
4. Ökutækið var selt í þáverandi ástandi sem kaupandi hafði kynnt sér og sætt sig við.
5. Fyrri eigandi er einn til umsagnar um ástand bílsins, ekki sölumaður bílasölu.
6. Í júlímánuði bauðst seljandi til að koma til móts við kaupanda og endurgreiða u.þ.b. þriðjung kaupverðsins. Því var hafnað.
7. Ég hef fylgst með olíuleka/smiti bílsins í 3 ár og aðeins þurft að bæta á hann líter 2svar til 3svar á ári, bý þó út á landi og keyri reglulega suður til Reykjavíkur sem eru hátt í 1000 km fram og til baka, auk annars daglegs aksturs.
8. Síðan eigandaskipti áttu sér stað er fyrri eiganda alls ókunnugt um hvað eða hvernig bílnum hefur verið ekið.

V Niðurstaða kærufndarinnar

Kærufnd lausafjár- og þjónustukaupa telur að ágreiningur álitsbeiðanda og Y falli undir valdsvið nefndarinnar, sbr. III. kafla laga nr. 87/2006 um breytingu á lögum um lausafjárkaup, lögum um þjónustukaup og lögum um neytendakaup og 1. mgr. 7. gr. reglugerðar nr. 766/2006 um kærufnd lausafjár- og þjónustukaupa. Ágreiningur aðila fellur undir lög nr. 45/2000 um lausafjárkaup.

Í 1. mgr. 19. gr. lausafjárkaupalaga segir eftirfarandi:

19. gr. *Hlutur seldur „í því ástandi sem hann er“. Sala á uppboði.*

Þótt söluhlutur sé seldur „í því ástandi sem hann er“ eða með öðrum áþekkingum almennum fyrirvara telst hann gallaður þegar:

- a. hluturinn svarar ekki til þeirra upplýsinga sem seljandi hefur gefið um hann, eiginleika hans eða not og ætla má að þessi atriði hafi haft áhrif á það að kaup gerðust;
- b. seljandi hefur við kaupin vanrækt að gefa upplýsingar um atriði sem verulegu máli skipta varðandi hlutinn eða not hans og seljandi hlaut að þekkja til og kaupandi mátti ætla að hann fengi upplýsingar um, enda megi ætla að vanrækslan hafi haft áhrif á kaupin eða
- c. ástand söluhlutar er til muna verra en kaupandi hafði ástæðu til að ætla miðað við kaupverð og atvik að öðru leyti.

Fyrsta og önnur málsgrein 20. gr. lausafjárkaupalaganna eru svohljóðandi:

20. gr. *Vond trú kaupanda, rannsókn fyrir kaup o.fl.*

- Kaupandi getur ekki borið neitt það fyrir sig sem galla sem hann vissi eða mátti vita um þegar kaupin voru gerð.
- Hafi kaupandi rannsakað söluhlut áður en kaupin voru gerð eða hafi hann án gildrar ástæðu látið undir höfuð leggjast að sinna hvatningu seljanda um slíka rannsókn getur kaupandi ekki borið fyrir sig neitt það sem hann hefði þá átt að veita athygli. Þetta gildir þó ekki ef seljandi hefur sýnt af sér vítavert gáleysi eða framferði hans að öðru leyti verið andstætt heiðarleika og góðri trú.

Í framangreindum ákvæðum lausafjárkaupalaga er annars vegar kveðið á um skyldu seljanda til þess að lýsa söluhlut og hins vegar skyldu kaupanda til að skoða söluhlutinn.

Kærunefndin telur upplýst að bifreiðin var með stórt gat á vélinni þegar kaupin fóru fram og því hafði verið lokað með blikkplötu og kítu. Mun olífulekinn hafa stafað frá þessu gati. Frá þessu skýrði seljandi ekki heldur aðeins að um olífuleka eða olíusmit væri að ræða, en svo vill oft verða um gamlar bifreiðir. Kærunefndin telur að byggja verði á því að seljanda hafi verið kunnugt um þennan galla á viðgerðinni og það sem við hann var gert, enda kemur ekkert fram í andsvörunum hennar um að svo hafi ekki verið. Kærunefndin álitur að hér sé um verulegan, leyndan galla að ræða sem seljandi vissi eða mátti vita um og bar að segja kaupanda frá, sbr. b-lið 1. mgr. 19. gr. lausafjárkaupalaga. Kærunefndin telur tvímælalaust að upplýsingarnar um þetta gat á vélinni hefðu getað haft veruleg áhrif á það hvort kaupin færu fram eða ekki svo og kaupverð bifreiðarinnar hefði af kaupunum orðið. Ástand bifreiðarinnar var ljóslega til muna verra en álitsbeiðandi hafði ástæðu til að ætla. Eftir að kaupanda hafði einungis verið sagt að um lítils háttar olífuleka eða olíusmit væri að ræða verður ekki talið að hann hefði átt að ganga úr skugga um hvort gat væri á vél bifreiðarinnar eða ekki eða þá mátt vita um þetta gat. Það er því álit kærunefndarinnar að hér sé um að ræða galla á bifreiðinni, sbr. b- og c-lið 1. mgr. 19. gr. lausafjárkaupalaga og að gallinn sé verulegur. Þessi niðurstaða leiðir til þess að álitsbeiðandi getur rift kaupunum samkvæmt ákvæðum 1. mgr. 39. gr. laga nr. 50/2000 enda verður að telja að hann hafi gert riftunarkröfu á hendur seljanda án ástæðulauss dráttar, sbr. ákvæði 2. mgr. 39. gr. laganna.

VI

Álitsorð

Álitsbeiðandi, X, á rétt að því að rifta kaupunum á bifreiðinni, A, gegn skilum á henni og að seljandi, Y, endurgreiði honum kaupverðið, kr. 160.000.

Friðgeir Björnsson
formaður

Guðrún Björk Bjarnadóttir

Hildigunnur Hafsteinsdóttir